

Zeszyty Naukowe

Zakładu Prawa Handlowego i Gospodarczego nr 4

Styczeń 2018 r.

red. dr hab. Jan Olszewski, prof. UR

Uwagi wstępne

Zeszyty naukowe Zakładu Prawa Handlowego i Gospodarczego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego ukazują się nieregularnie już od ponad 15 lat. Celem ich jest prezentacja ważnych problemów prawnych zwykle w postaci polemik, krytycznych prezentacji, lub co ma miejsce obecnie, zawierają także oceny nowych instytucji prawa polskiego i obcego. Podstawą do opracowania numeru obecnego była wizyta na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego Pana Mamuna bin Alama pochodzącego z Dakki, stolicy Bangladeszu. Jego dwukrotne prezentacje polegające na komparatystycznych ocenach prawa, a także liczne indywidualne dyskusje naukowe, dały podstawę do spotkania seminaryjnego, które zaowocowało dyskusją, w której oceniano jeszcze bardziej wnikliwe nowe instytucje prawa, które mogą wspierać konkurencję. W niniejszym numerze opisał je Kierownik Zakładu Prawa Handlowego i Gospodarczego, zaś Pan Mamun bin Alam przedstawił wykład prawnoporównawczy. Tu owocem dyskusji było odnajdywanie w obcych rozwiązaniach regulacyjnych elementów, które w całości lub częściowo można by było adaptować do prawa polskiego z egzotycznego prawa Bangladeszu, (które jednak w dużym stopniu jest już w Polsce znane bo częściowo opiera się na prawie anglosaskim). Ten temat wnikliwie opisał nasz Gość z Bangladeszu. Autorzy obu publikacji mają świadomość, iż te dwa artykuły i stanowiska, które tam prezentują są jedynie wycinkowym spojrzeniem na pilną potrzebę poprawiania praw konkurencji w Polsce, dlatego też zapraszamy czytelników do

komentarzy, a przede wszystkim do aktywnego zaangażowania się w cykliczne dyskusje w ramach koła Prawa Handlowego, lub gdy odbędzie się kolejne spotkanie z prawnikami z zagranicy.

Redaktor wydania

dr hab. Jan Olszewski, prof. UR

Competition Law in Bangladesh and Poland; A Comparative Analysis¹

Summary

The concept of fair competition is very burning issue in Trade and commerce. This concept has been emerged and got its importance since the development of the concept of Trade. Considering this universal reality, the entire civilized nations try to respect this valuable principle. International community is trying to protect the fair competition through the various multinational agreements. Bangladesh and Poland are remarkable countries in international trade and commerce. As

¹ I. S. M. MAMUN - BIN – ALAM- I am from Bangladesh. I have completed my graduation and postgraduation from faculty of Law of University of Dhaka. After completing my graduation, I had started my career as an advocate at Dhaka Judge's Court. There my special focus was on Commercial Law, Environmental Law and other domestic laws applicable in Bangladesh. After practicing there for a year I had started working as an apprentice advocate in Bangladesh Supreme Court. There I specifically dealt with Constitutional Law and appeal, review and revision matter pending at the High Court Division of the Supreme Court. After working there for one year I had started my career as an academician and started working as lecturer in Metropolitan University, Sylhet. There I have delivered lecturer on domestic laws and international laws for the undergraduate and postgraduate students. In 2015, I had selected for the Turkish Government Scholarship. Under that scholarship scheme, now I'm studying master's in Ataturk University. My course work has been finished there and preparing my Master's thesis on Maritime Law. Now I'm studying in University of Rzeszów under the Erasmus Exchange program. My further dream is to complete PhD on Sustainable Deep Sea Mining.

civilized nations, Bangladesh and Poland always show their willingness to protect the fair competition environment not only in the national level but also in the international platform. The legal history of Bangladesh is totally based on the British colonial system unlike that of Poland. So the laws and legal system are completely different from each other. Due to different legal structure, the comparative study of both the country's competition legislation is a matter of great importance. My main object of this work is to comparatively analyze the prevailing legislation touching the competition matter applicable in both Bangladesh and Poland.

Keywords: Competition, Competition law, Public Competition Legislation in Bangladesh and Poland.

Introduction

With the help of science and technology the whole world is like a global village. International trade largely depends on the theory named as survival of fittest. Considering this phenomenon, fair competition plays a vital role to achieve optimum profit in business. Malpractice in trade competition can pose a grave threat not only to the entrepreneur's business but also to the consumers. Keeping this fundamental notion global community is trying to protect the fair competition practice in respective trade. But it's not a new movement. From the emerging history of trade and commerce people think it as a distinct concern. As a part of the civilized nation, Bangladesh and Poland are also concerned to protect fair competition in not only in their respective domestic level but also to the international platform. So analyzing these competition laws of

those countries are very important considering the different legal system perspective.

Concept of Competition

In economics, "competition" is the rivalry among sellers trying to achieve such goals as increasing profits, market share, and sales volume by varying the elements of the price, product, distribution, and promotion. Merriam-Webster defines competition in business as ***"the effort of two or more parties acting independently to secure the business of a third party by offering the most favorable terms"***. Adam Smith described it as the exercise of allocating productive resources to their most highly valued uses and encouraging efficiency². It quickly found support among liberal economist opposing the monopolistic practices of mercantilism³. Competition causes commercial firms to develop new products, services and technologies, which would give consumers greater selection and better products. The greater selection typically causes lower prices for the products, compared to what the price would be if there was no competition or little competition. Competition is generally accepted as a necessary condition for the coordination of disparate individuals interests via the market process⁴.

Competition is widespread throughout the market process. It is a condition where buyers tend to compete with other buyers, and sellers tend to compete with other sellers.⁵ In offering goods for

² Lanny Ebenstein

³ George J. Stigler

⁴ Heyne, Paul; Boettke, Peter J.; Prychitko, David L

⁵ Ibid

exchange, buyers competitively bid to purchase specific quantities of specific goods which are available, or might be available if sellers were to choose to offer such goods. Similarly, sellers bid against other sellers in offering goods on the market, competing for the attention and exchange resources of buyers. Where externalities occur, or monopolistic⁶ or oligopolistic⁷ conditions persist, the pressure of the competitive process is reduced.⁸

Anti-competitive practices in Trade

A practice is anti-competitive if it is deemed to unfairly distort free and effective competition in the marketplace. Examples include **cartelization** i.e. collusion among companies producing the same product or services to fix the price of goods or services intended to mutual higher profit⁹.

Anti-competitive practices are the specific activities that prevent or reduce competition in a market. These can include:

- **Dumping** - where a company sells a product in a competitive market at a loss. Though the company loses money for each sale, the company hopes to force other competitors out of the market, after which the company would be free to raise prices for a greater profit.

⁶ **“Monopoly”** means a situation where only one person or enterprise takes control over the market of goods or services

⁷ **“Oligopoly”** means a situation where some people or enterprises take control over the market of goods or services;

⁸ Cowen, Tyler; Tabarrok, Alex

⁹ J. Gregory Sidak

- Exclusive Dealing- where a retailer or wholesaler is obliged by contract to only purchase from the contracted supplier.
- Price Fixing - where companies collude to set prices and effectively dismantling the free market.
- Dividing Territories - an agreement by two companies to stay out of each other's way and reduce competition in the agreed-upon territories.
- Limit Pricing - where the price is set by a monopolist at a level intended to discourage entry into a market.
- Tying - where products that aren't naturally related must be purchased together.
- Resale Price Maintenance - where resellers are not allowed to set prices independently.

Competition Law

Competition law is a law that promotes or seeks to maintain market competition by regulating anti-competitive conduct by companies¹⁰. Competition law is implemented through public and private enforcement. Competition law is known as anti-trust law in the United States, and as anti-monopoly law in China and Russia. In the European Union it is referred to as both antitrust and competition law. The history of competition law reaches back to the Roman Empire.

¹⁰ *Li, Rita Yi Man; Li, Yi Lu*

Modern competition law has historically evolved on a country level to promote and maintain fair competition in markets principally within the territorial boundaries of states. National competition law usually does not cover activity beyond territorial borders unless it has significant effects at nation-state level. Countries may allow for extraterritorial jurisdiction in competition cases based on so-called effects doctrine. It is to be remarkable that Competition law or antitrust law has three main elements:

- Prohibiting agreements or practices that restrict free trading and competition between businesses. This includes in particular the repression of free trade caused by cartels.
- Banning abusive behavior by a firm dominating a market, or anti-competitive practices that tend to lead to such a dominant position.
- Supervising the mergers and acquisitions of large corporations, including some joint ventures.

Competition Law in Bangladesh

Bangladesh has come into existence on 26 March, 1971 after the heroic war of independence. But the legal history in Bangladesh has been evolved under the various rulers over the period of time. Finally the judicial structure has been settled under the base of British colonial system. So this evolving history has been paved the way to face the different structure of legal system for the people of this country. After the war of independence, on 4th November 1972 the country adopted the Constitution. Under the

constitution the Supreme Court has been established. Details power and function of the Supreme Court has been elaborately mentioned in the Constitution. But the establishment, power and function of the lower judiciary is totally the same as the British colonial system. Major population of this country is Muslim. Rests of them are Hindu, Buddhist and Christian. But the country's philosophy is absolutely the secularism although Islam is the state religion of the country. Personal laws are applied for the Muslim and Hindu people of this country according to their own religion text. But other issue is resolved under the acts of Parliament which are remarkably based on British colonial system. So the judicial structure of Bangladesh although based on British colonial system but in personal matter the role of Personal law is highly valued. In this regard Court also chooses the particular law considering the fact and circumstances of the case or suit. In this context the Competition law in Bangladesh is completely new legislation. The name of this act is **The Competition Act, 2012 (Act No. XXIII of 2012)**. The purpose of this act is to ensure and sustain congenial atmosphere for the competition in trade, and to prevent, control and eradicate collusion, monopoly and oligopoly, or other activities adverse to the competition. This Act shall apply to all enterprises involved in purchase sale, production, supply, distribution or storage of goods or services for commercial purposes¹¹. However, the goods or services which are controlled by the Government for the interest of the national security and not open for private sector shall be exempted from this Act¹².

¹¹ Section 3 of the Competition Act, 2012

¹² Section 4 of the Competition Act, 2012

Competition law in Poland

Polish competition law has been developing since the collapse of communism in 1989. The implementation of the law reflects the change of economic regime and is indispensable for the proper functioning of the free market economy in Poland¹³. Polish legislator has been inspired by foreign legal traditions especially EU when adopting antimonopoly acts. The relevant statutes and regulations are adapted to the Polish legal system and contain many specific provisions¹⁴. Now Present act in Poland is **Act of 16 February 2007 on Competition and Consumer Protection** and entered into force on 21 April 2007. This act is now the main source of general competition rules in Poland. This statute regulates institutional, substantive and procedural issues of Polish competition law.

The ultimate purpose of this act to determines the conditions for the development and protection of competition as well as the principles of protecting the interests of consumers. It also regulates the principles and measures of counteracting competition-restricting practices and practices infringing collective consumer interests, as well as anti-competitive concentrations of undertakings and their associations, where such practices or concentrations have or may have impact in the territory of the Republic of Poland¹⁵. However, this act is applicable without prejudice to any rights concerning the protection of intellectual and industrial property, in particular

¹³ Błachucki, Mateusz

¹⁴ Ibid

¹⁵ Article 1 of Act of 16 February 2007 on competition and consumer protection

the provisions on the protection of inventions, utility and industrial models, topography of integrated circuits, trademarks, geographical indications, copyright and neighboring rights¹⁶.

The act describes proceedings before the President of Office of Competition and Consumer Protection in cases concerning anticompetitive agreements and abuse of a dominant position, merger control and abuse of collective rights of consumers. This Act empowers the Council of Ministers to issue several implementing regulations. Furthermore, several soft law documents have been issued by the antimonopoly authority as well. The characteristic feature of the antimonopoly act is that its procedural provisions are not exhaustive and there are numerous references to procedural codes and statutes to be applied accordingly¹⁷.

Anti-competition agreement

Section 15 of the Competition Act, 2012 (Act No. XXIII of 2012) says about anti- competition agreement. Under this section, the following arrangements shall be deemed to be an anti-competition agreement in Bangladeshi law perspective:

- **Tie-in arrangement** - An agreement or understanding requiring a purchaser of goods, as a condition of such purchase, to purchase some other goods or to receive any benefit from the seller or any other person or enterprise engaged by him;

¹⁶ Article 2 of Act of 16 February 2007 on competition and consumer protection

¹⁷Błachucki, Mateusz

- **Exclusive supply agreement** - An agreement restricting in any manner the purchaser in the course of his trade from acquiring or otherwise dealing in any goods other than those of the seller;
- **Exclusive distribution agreement** - An agreement which limits, restricts or withholds the output or supply of any goods or allocates any area or market for the disposal or sale of the goods;
- **Refusal to deal** - An agreement which restricts, by any manner the persons or classes of persons to whom goods are sold or from whom goods are bought;
- **Resale price maintenance** - An agreement to sell goods on condition that the prices to be charged on the resale by the purchaser shall be the prices stipulated by the seller unless it is clearly stated that prices lower than those prices may be charged.

But these shall not restrict the right of any person for protecting intellectual property rights conferred under the intellectual property law and the right of any person to export goods from Bangladesh to the extent to which the agreement relates exclusively to the production, supply, distribution or control of goods or provision of services for such export.

In Poland, **Act of 16 February 2007 on Competition and Consumer Protection** says about anti-competition agreement. It mentioned that agreements which have as their object or effect

elimination, restriction or any other infringement of competition on the relevant market shall be prohibited, in particular those consisting in:

1. Fixing, directly or indirectly, prices and other trading conditions;
2. Limiting or controlling production or sale as well as technical development or investments;
3. Dividing markets of sale or purchase;
4. Applying to equivalent agreements with third parties onerous or not homogenous agreement terms and conditions, thus creating for these parties diversified conditions of competition;
5. Making conclusion of an agreement subject to acceptance or fulfillment by the other party of another performance, having neither substantial nor customary relation with the subject of such agreement;
6. Limiting access to the market or eliminating from the market undertakings which are not parties to the agreement;
7. Collusion between undertakings entering a tender, or by those undertakings and the undertaking being the tender organizer, of the terms and conditions of bids to be proposed, particularly as regards the scope of works and the price.

These agreements shall in their entirety or in the respective part be void. However these shall not apply to agreements which¹⁸ :

1. Contribute to improvement of the production, distribution of goods or to technical or economic progress;
2. Allow the buyer or user a fair share of benefits resulting thereof;
3. Do not impose upon the undertakings concerned such impediments which are not indispensable to the attainment of these objectives;
4. Do not afford these undertakings the possibility to eliminate competition in the relevant market in respect of a substantial part of the goods in question.

Dominant Position

In Bangladesh, **Section 16 of the Competition Act, 2012 (Act No. XXIII of 2012)** defines the criteria of dominant position. Under this section dominant position means a position of strength enjoyed by an enterprise in the relevant market which enables it to

1. Operate independently of competitive forces prevailing in the relevant market; or

¹⁸ Article 8 Act of 16 February 2007 on competition and consumer protection

2. Affect its competitors or consumers or the relevant market in its favor;

The same section also mentioned the criteria of the abuse of the dominant position. Under this section, it shall be deemed to be an abuse of dominant position, if an enterprise

1. Imposes directly or indirectly unfair or discriminatory condition in purchase or sale of goods or services or discriminatory price or predatory price in purchase or sale of goods or services;
2. Limits or restricts production of goods or provision of services or market thereof or technical or scientific development relating to goods or services to the prejudice of consumers;
3. Indulges in practice or continue to do practices which prevents others to access in the market;
4. Makes conclusion of contracts subject to acceptance by other parties of supplementary obligations which, by their nature or according to commercial usage, have no connection with the subject of such contracts; or
5. Uses its dominant position in one relevant market to enter into, or protect, other relevant market.

Finally, this section has strictly forbidden the abuse of dominant position.

In Poland, **Act of 16 February 2007 on Competition and Consumer Protection** says about the dominant position.

According to this act “**Dominant Position** “shall mean an undertaking’s market position which allows it to prevent effective competition in a relevant market thus enabling it to act to a significant degree independently of its competitors, contracting parties and consumers; it is assumed that an undertaking holds a dominant position if its market share in the relevant market exceeds 40%¹⁹. Moreover, article 9 of the said legislation mentioned the criteria of abuse of dominant position. Under this article, the abuse of a dominant position may, in particular consist in:

1. Direct or indirect imposition of unfair prices, including excessive or predatory pricing, delayed payment terms or other trading conditions;
2. Limiting production, sale or technological progress to the prejudice of contracting parties or consumers;
3. Application to equivalent agreements with third parties onerous or not homogenous agreement terms and conditions, thus creating for these parties diversified conditions of competition;
4. Making conclusion of the agreement subject to acceptance or fulfilment by the other party of another performance having neither substantial nor customary relation with the subject of the agreement;

¹⁹ Article 4 of the Act of 16 February 2007 on Competition and Consumer Protection

5. Counteracting formation of conditions necessary for the emergence or development of competition;
6. Imposition onerous agreement terms and conditions, yielding to this undertaking unjustified profits;
7. Dividing the market according to territorial, product, or entity-related criteria.

Finally this section directly says that the abuse of a dominant position in the relevant market by one or more undertakings shall be prohibited.

Prohibition of Combination or Concentration

In Bangladesh, **Section 21 of the Competition Act, 2012 (Act No. XXIII of 2012)** says about the prohibition of combination. The combination which causes or is likely to cause an adverse affect on competition in the market of goods or services shall be prohibited. However, the Commission²⁰ may on an application after conducting an inquiry, approve any combination which shall not cause or is likely to cause adverse affect on the competition,

The Commission may inquire into or investigate the matter on such application and in such procedure as may be prescribed by regulations and if the Commission is satisfied after conducting such inquire or investigation, that any combination:

²⁰ Bangladesh Competition Commission Established under section 5 of the Competition Act, 2012

1. Shall not cause or is likely to cause an adverse affect on competition, the Commission may approve such combination by an order; or
2. Shall cause or is likely to cause an adverse affect on competition, the Commission shall not approve such combination.

Moreover, under section 22, if an anti-competition act is committed outside of Bangladesh by any person or enterprise which causes an adverse affect on the relevant market, the Commission may inquire into the matter in accordance with laws, rules, etc. of the both countries.

In Poland, under article 13 **Act of 16 February 2007 on Competition and Consumer Protection** the intention of concentration is subject to a notification submitted to the office²¹ of the President. Under article 18, The President of the Office shall issue consent to implement a concentration, which shall not result in significant impediments to competition in the market, in particular, by the creation or strengthening of a dominant position in the market. Moreover under article 19, The President of the Office shall, by way of a decision, issue a consent to implement a concentration when competition in the market will not be significantly impeded, in particular by the creation or strengthening of a dominant position. Finally, under article 20, The President of the Office shall prohibit the implementation of the concentration, if it results in a significant impediment to competition in the market, in particular by the creation or

²¹ Office of Competition and Consumer Protection

strengthening of a dominant position. However if the concentration is expected to contribute to economic development or technical progress and it may exert a positive impact on the national economy then it may be justifiable.

The Bangladesh Competition Commission

Under section 5 of the **Competition Act, 2012 (Act No. XXIII of 2012)** The Government shall establish a Commission to be called the Bangladesh Competition Commission for carrying out the purposes of this Act. The Commission shall be a statutory body having perpetual succession and with power, to acquire, hold and dispose of property and shall by the said name sue and be sued. Furthermore, it shall have a common seal and be used in such cases as may be determined by the Commission. The Head office of the Commission shall be in capital Dhaka and the Commission may, if necessary, with prior approval of the Government, establish its branch offices at any place in Bangladesh²².

Composition of the Commission

Under section 7 **The Competition Act, 2012 (Act No. XXIII of 2012)**, The Commission shall consist of a Chairperson and not more than 4 (four) Members. The Chairperson and Members shall be appointed by the Government and the terms and conditions of their service shall be prescribed by rules. Under section 10, the Chairperson and the Members shall be entitled to

²² Section 6 of the Competition Act, 2012 (Act No. XXIII of 2012)

such status, salary, allowances and other privileges ancillary thereto as may be determined by the Government.

The Chairperson and Members shall be the full-time Members of the Commission, and the Commission shall be accountable to the Government in discharging its duties. The Chairperson shall be the Chief Executive of the Commission. The Chairperson and the Members shall hold their respective offices for a term of 3 (three) years from the date on which they enter upon their offices and shall be eligible for re-appointment of another term. But the person who has attained the age of 65 (sixty five) years shall not be eligible for appointment or hold office as Chairperson or Member. The Chairperson or any other Member may resign his office by at least 3 (three) months prior notice, in writing under his hand addressed to the Government. But the Chairperson or any Member, as the case may be, shall continue to hold his office until the letter of resignation is accepted by the Government.

If the office of the Chairperson is vacant or the Chairperson is unable to discharge the functions of his office on account of absence, illness or for any other cause, the most senior Member shall discharge the functions of the Chairperson until a newly appointed Chairperson holds his office or the Chairperson resumes the functions of his office. If the Chairperson or any Member dies or resigns or is removed, the Government shall, within 60 (sixty) days of such vacancy appoint an eligible person to fill the vacancy.

3. Qualification of Chairperson and Members

Section 7 of **the Competition Act, 2012 (Act No. XXIII of 2012)** mentioned these criteria. Under this section, the person having practical experience of not less than 15 years in economics, matters relating to market, or public administration or similar subjects or legal profession or legal affairs activities in different public- private institutions or in any other subject shall be deemed to be eligible for appointment as the Chairperson or the Member of the Commission:

4. Duties, powers and functions of the Commission

Under section 8 of **the Competition Act, 2012 (Act No. XXIII of 2012)** the duties, powers and functions of the Commission are as follows:

1. To eliminate practices having adverse effect on competition in the market, and to promote, sustain competition and to ensure freedom of trade;
2. To inquire into anti-competition agreements, dominant position and practice of the enterprises;
3. To determine the combination and matters relating to combination and to inquire into for combination and conditions of combination and approval or disapproval of combination;
4. To make rules, policy, instructions of notifications or administrative directions relating to competition, and to give advice and to assist the Government for implementation thereof;

5. To set up appropriate standards for the promotion of competitive activities and to provide training for the matters relating to competition;
6. To take necessary plan for developing awareness among the people about the matters relating to competition by way of dissemination, publication and any other means;
7. To develop mass awareness by way of conducting research, seminar, symposium, workshop and other similar means about the anti-competition agreement and activities and to publish and disseminate the result of such research and to give recommendations to the Government for their effective implementation.
8. To implement, follow or consider any matter relating to competition sent by the Government;
9. To review the actions taken under any other law for the consumer rights protection and implementation;
10. In order to discharge the duties or for efficient performance of its functions, to sign and execute any agreement or Memorandum of Understanding (MOU) with any foreign organization,
11. To fix fees, charges or any other expenses for carrying out the purposes of this Act;
12. To do any other act prescribed by rules for carrying out the purposes of this Act.

5. Removal of Chairperson and Members

As per section 9 of the said legislation, The Government may remove the Chairperson or any member from his office for any of the following grounds:

If he

- I. is declared by a competent court to be an insolvent;
- II. is engaged in any post extraneous to his own duties in consideration of remuneration;
- III. is declared by a competent court to be an unsound mind;
- IV. is convicted of an offence involving moral turpitude;
- V. becomes physically or mentally incapable of discharging his duties; or
- VI. Abuses his position as to render his continuance in office in the opinion of the Government is prejudicial to the public interest.

Under section 13, the Chairperson and any members shall not, for a period of 1 (one) year from the date on which he ceases to hold office, be employed, or connected with the administration or management of any enterprise which was or may be a party to a proceeding before the Commission under this Act.

6. Meeting Procedure of the Commission

According to section 11, The Commission shall determine the procedure of its meeting. The Commission shall meet at least once in every 4 (four) months and the date, time and place of the

meeting shall be determined by the Chairperson. But the Chairperson may, for any special purpose, at any time convene its emergency meeting. The Chairperson shall preside over all the meetings and in his absence any member nominated by the present member shall preside over the meeting. The quorum of the meeting shall be constituted by the presence of the Chairperson and at least 2 (two) Members. Every member shall have one vote in making decision of the meeting of the Commission and, in the event of an equal votes, the person presiding over the meeting shall have a second or casting vote. The minutes of each meeting shall be signed by the President of the meeting and a copy of it shall be sent to the Government within 20 (twenty) days of the meeting.

Antimonopoly authority in Poland

The President of the **Office of Competition and Consumer Protection** is the antimonopoly authority in Poland. The antimonopoly authority is the central public administration authority who has two main domains of activity: first ‘traditional’ antimonopoly matters (such as cartel, antitrust, abuse of dominance and merger control cases) connected with the protection of competition (in the public interest) and the second one connected with protection of consumer interests²³. Furthermore, **Office of Competition and Consumer Protection** has competences regarding the state aid monitoring and market surveillance. The President of **Office of Competition and Consumer Protection** is a permanent member of the committees of the Council of Ministers and thus

²³ Błachucki, Mateusz

is authorized to participate in all legislative works of the government. He is primarily responsible for public enforcement of competition rules. This combines functions of investigating and of adjudicating on infringements of the antimonopoly act²⁴. It is a singular post with no advisory or decisive board.

Activities of the President of **Office of Competition and Consumer Protection** are supervised by the Prime Minister. In principle, it is an independent body and the political influence from other public administration or government bodies is limited. Therefore, any political intervention is excluded in reference to examination of any case. However, the independence of the President of the Office may be questionable in view of the fact that there is no term of the office.

Appointment of President

The Prime Minister nominates the President of the **Office of Competition and Consumer Protection** from among the persons selected as a result of an open and competitive recruitment process conducted by the recruiting team. There are several requirements to be met by the candidate for this post:

1. Master's or equivalent degree;
2. Polish citizenship;
3. Full public rights;

²⁴ Ibid

4. Not being sentenced with a valid verdict for a deliberate crime or a deliberate fiscal crime;
5. Possession of managerial abilities;
6. Minimum 6 years of employment track record, including minimum 3 years on managerial positions;
7. Possession of education and knowledge in the fields for which the President of the Office is responsible.

As a result of the recruitment process maximum 3 candidates are presented to the Head of the Chancellery of the Prime Minister. Then the Prime Minister may choose either of them. He is also competent to dismiss the President at any time. No reasons are required for such an action. Therefore it is justified to say that the antimonopoly authority was deprived of these guarantees of independence and it became a politicized body under the competition act of 2007, at least from the formal point view²⁵.

Duties of the President

The most important activities of the President include:

1. Controlling undertakings compliance with the antimonopoly act;
2. Issuing decisions in cases concerning counteracting competition-restricting practices, concentrations of undertakings, infringements of collective consumer

²⁵ Ibid

interests, as well as other decisions stipulated in the antimonopoly act;

3. Preparing the draft government programs for the development of competition and the draft government consumer protection policy, as well as draft legal acts concerning the protection of competition and consumers;
4. Cooperating with foreign and international consumer and competition protection authorities and organizations;
5. Cooperating with the local government authorities in the scope resulting from the government consumer policy;
6. Preparing and editing publications and educational programmes promoting awareness of competition and consumer protection;
7. Addressing undertakings in matters concerning the protection of rights and interests of consumers;
8. Fulfilling the international obligations of the Republic of Poland in the scope of cooperation and exchange of information in the field of consumer and competition protection and state aid;
9. Cooperating with the Head of the National Crime Information Centre in the scope essential for the fulfillment of his statutory tasks;
10. Performing other tasks defined by the antimonopoly act or by separate acts (Article 31 of the antimonopoly act).

Analysis of those activities shows that the antimonopoly authority is a decision making body and is also responsible for conducting competition policy. The Polish competition authority takes an active part in international initiatives and forums of cooperation for the protection of competition, namely the European Competition Network, Organization for Economic Cooperation and Development and the International Competition Network²⁶.

Composition of the office of Competition and Consumer Protection

It is composed of the central office, in Warsaw, and nine regional offices. The central office consists of 21 divisions:

1. Department of Legal Affairs,
2. Department of Competition Protection,
3. Department of Concentration Control,
4. Department of Market Analyses,
5. Department of State Aid Monitoring,
6. Department of Consumer Policy,
7. Department of Market Surveillance,
8. Department of Trade Inspection,

²⁶ Ibid

9. Laboratories - there are nine specialized laboratories performing technical analysis connected to tasks performed by the Trade Inspection. They are incorporated all over Poland,
10. Department of International Relations and Communication,
11. Department of Budget and Administration,
12. Office of the Director General,
13. President's Secretariat.

The territorial and substantive jurisdiction of the regional offices is determined by a regulation of the Prime Minister²⁷. Departments are further subdivided into units according to subject matter criteria.

The task of the central office consists mainly in handling cases concerning competition-restricting practices that are taking place on the national or even broader scale, as well as all merger cases. The regional offices are responsible for the protection of local and regional markets from anti-competitive practices²⁸. Among departments in the central office competition protection is a sole domain of department of competition protection and department of merger control. Department of competition protection is responsible for proceeding with anticompetitive practices cases of national character. Furthermore, all regional

²⁷ Regulation of the Prime Minister of 17 July 2007 on determination of the territorial and substantive jurisdiction of delegations of the Office of Competition and Consumer Protection

²⁸ M. Krasnodębska-Tomkiel

offices conduct antimonopoly proceedings in anticompetitive practices cases. Merger cases are dealt exclusively by the department of merger control.

Trial and Appeal

According to Section 25 of **the Competition Act, 2012 (Act No. XXIII of 2012)**, no Court shall take Cognizance of an offence under this Act except on a complaint made by the Bangladesh Competition Commission or any officer authorized by the Bangladesh Competition Commission. The offence under this Act shall be tried by the Magistrate of First Class or, as the case may be, the Metropolitan Magistrate. Moreover, under section 29, any person aggrieved by an order of the Commission may, within 30 (thirty) days from the date of such order, on payment of such fees and in such form as may be prescribed by regulations, make an application

- To the Bangladesh Competition Commission for review;
or
- To the Government for appeal :

Provided that any person aggrieved by an order of administrative financial penalty may make an application

- To the Commission for review along with the deposit receipt of 10% of the fine imposed; or
- To the Government for appeal along with the deposit receipt of 25% of the fine imposed.

If the Commission, or the Government, as the case may be, is satisfied that the applicant has failed to make an application within the time specified, the Commission, or the Government, as the case may be, may extend further 30 (thirty) days on his application. In the case of a review the Commission, and in the case of an appeal the Government, without giving him an opportunity of being heard, may not amend, modify or cancel an order given in favor of any person. But the Commission or the Government shall dispose of the review or, appeal within 60 (sixty) days from receipt of such application. The order passed by the Commission in review and the order passed by the Government in appeal, as the case may be, shall be deemed to be final.

Finally, Section 30 says about appeal procedure from any decision of the court. If any party is aggrieved by a judgment or order passed by any Magistrate, he may prefer an appeal to the Court of a Sessions Judge within 60 (sixty) days from the date of the judgment or order. Provided that if any fine is imposed by a judgment or order of the Magistrate, and the person aggrieved by such judgment or order may, on payment of 25% of the fine specified in that judgment or order to the concerned Court of Magistrate, prefer an appeal to the Court of a Sessions Judge with the receipt of such payment. The order passed by the Court of a Sessions Judge shall be deemed to be final.

In Poland, there are two types of courts competent in antimonopoly matters which are civil and administrative ones. Civil courts adjudicate appeals from decisions of the antimonopoly authority. In addition to that, administrative courts provide the judicial protection for individuals in

antimonopoly cases with regard to specific process or failure to act of the antimonopoly authority.

The court of Competition and consumer protection

The appeals against the rulings of the antimonopoly authority are heard by the antimonopoly court. The official name of the antimonopoly court is the Court of Competition and Consumer Protection. The Court was established by the Minister of Justice as a department of the Voivodeship²⁹ Court in Warsaw. The Court of Competition and Consumer Protection is competent to hear:

1. Appeals and complaints against the rulings of the antimonopoly authority issued in the course of other proceedings conducted by virtue of the provisions of the Act of 2000 e.g. in cases of practices violating collective interests of consumers, or pursuant to separate provisions e.g. the Act on unfair competition;
2. Complaints against orders issued in the course of execution proceedings conducted in order to enforce obligations resulting from decisions and resolutions issued by antimonopoly authority;
3. Appeals and complaints against the rulings of the President of the Office for Energy Regulation issued in the course of proceedings conducted by virtue of the Act of 10 April 1997 – Energy Law¹⁴⁸ or based on separate provisions;

²⁹ The highest-level administrative subdivision of Poland, corresponding to a "province" in many other countries.

4. Appeals and complaints against the rulings of the President of the Office for Telecommunications Regulation issued in the course of proceedings conducted by virtue of the Act of 21 July 2000 – Telecommunications Law¹⁴⁹ or based on separate provisions;
5. Appeals and complaints against the rulings of the President of the Office for Rail Transport issued in the course of proceedings conducted by virtue of the Act of 27 June 1997 on rail transport¹⁵⁰ or based on separate provisions.

So it can be said that this court is a specialized civil court competent in all competition related matters.

Administrative courts

Administrative courts in Poland consist of two instances which are **Voivodeship administrative courts and the Supreme Administrative Court**. Voivodeship courts hear all the complaints unless something is reserved to the Supreme Administrative Court. The Supreme Administrative Court hears appeals from the rulings of the voivodeship courts and issues resolutions to resolve complex legal problems and resolves jurisdictional disputes between public authorities. Administrative courts review challenged decisions or acts through the prism of principle of legality. Administrative courts may review all activities of public administration and adjudicate on complaints against:

1. Administrative decisions,
2. Administrative orders,

3. Acts or actions, other than decisions and orders, made within the area of public administration affecting the rights or obligations ensuing from provisions of law,
4. Local law adopted by the local government,
5. Acts of supervision over the local government,
6. Failure to act by the public authorities.

Furthermore, administrative courts resolve jurisdictional disputes between public authorities.

Earlier analysis of the jurisdiction the Antimonopoly Court shows that the antimonopoly court is competent to hear appeals only from decisions and orders of specified public authorities. However, the court may not review other acts or actions taken by those authorities, including President of the **Office of Competition and Consumer Protection**. Those acts and actions may be controlled by the administrative courts. With respect to competition law matters, administrative courts are thus competent to hear complaints against:

1. Failures to act of the antimonopoly authority, such as lack of response to formal notification of potential anticompetitive behavior of market participants or non-transfer of files to the antimonopoly court;
2. Excessive prolonging of the explanatory proceedings and antimonopoly proceedings in anticompetitive practices cases;

3. Some forms of discontinuance of antimonopoly proceedings;
4. Returning of merger notification motion.

Conclusion

The legal structure of Indian subcontinent has been evolved from the British colonial era. So the legal system of Bangladesh is greatly indebted to British colonial system. From the very beginning, all the laws in Bangladesh have kept in touch with the British colonial format. The **Competition Act, 2012 (Act No. XXIII of 2012)** in Bangladesh is the very emerging legislation. Now Bangladesh government is ensuring the fair competition environment under this newly enacted legislation. In **Polish perspective**, the legal structure is completely different from that of Bangladesh. It has also enacted the new legislation named as **Act of 16 February 2007 on Competition and Consumer Protection** with conformity of multinational agreements. After examining the competition law of different country, Polish authority made this by fulfilling qualified standard and is now applicable in domestic level. But it's not possible for the government alone to reach this destination. Law always creates for the people. If all the people of these countries are concerned about this valuable principle and law enforcing authority enforce this law in strict hand, and then definitely the dream of absolute fair competition in business will come into reality.

References

1. The Competition Act, 2012 (Act No. XXIII of 2012); Retrieved form <https://www.bangladeshtradeportal.gov.bd/kcfinder/upload/files/The%20Competition%20Act-2012.pdf>
2. Błachucki, Mateusz (2013) Office of Competition and Consumer Protection Warsaw, Poland
3. Cowen, Tyler; Tabarrok, Alex (2013). Modern Principles: Microeconomics (2nd ed.). New York: Worth Publishers. pp. 228–29. ISBN 978-1-4292-3999-8.
4. George J. Stigler, 2008. (1987) 2008, "competition," The New Palgrave Dictionary of Economics. Abstract.
5. Heyne, Paul; Boettke, Peter J.; Prychitko, David L. (2014). The Economic Way of Thinking (13th ed.). Pearson. pp. 102–06. ISBN 978-0-13-299129-2.
6. J. Gregory Sidak, The Deterrent Effect of Antitrust Enforcement, 89 J. POL. ECON. 429, 429 (1981).
7. Lanny Ebenstein, 2015. Chicagonomics: The Evolution of Chicago Free Market Economics Macmillan, pp. 13–17, 107.
8. Li, Rita Yi Man; Li, Yi Lut (1 June 2013). "The Role of Competition Law: An Asian Perspective". Retrieved 27 June 2017 – via papers.ssrn.com.
9. M. Krasnodebska-Tomkiel, Perspectives of Competition Policy in Poland: On the 20th Anniversary of UOKiK [in:] Changes in Competition Policy over the Last Two Decades, UOKiK, Warsaw 2010, p. 509.

10. Merriam –Webster <https://www.merriam-webster.com/dictionary/competition?src=search-dict-box>
11. Rahman, Atiur; Competition Regime and Competition Policy in Bangladesh; Retrieved from cuts-international.org/res04.doc

Nowe obowiązki informacyjne jako element zwiększania konkurencji³⁰

Wstęp

Uzasadnienie przedmiotu i zakresu badań

Powszechnie wiadomo, iż przejrzystość i szeroka wiedza o rynku zwiększają zaangażowanie przedsiębiorców, problemem jest jednak ustalenie czy ustawodawca powinien ingerować w ten proces pozyskiwania danych, a następnie ich przetwarzania i udostępniania, a jeśli jest to już dziś wymagane, wskazane jest bieżące analizowanie nowych rozwiązań i to pod wieloma względami szczególnie zaś ich użyteczności.

Przedmiotem pracy jest analiza dwu kategorii obowiązków informacyjnych. Pierwsza regulacja to wycinkowo omawiana **Ustawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku³¹**, Drugi akt to **Rządowy projekt ustawy o KRS³²**.

³⁰ dr hab. Jan Olzewski, prof. UR- Kierownik Zakładu Prawa Handlowego i Gospodarczego.

³¹Dz. U.2016 poz. 542

³²Tekst artykułu powstał w oparciu o fragmenty z uzasadnienia nowelizacji ustawy o KRS, <http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr=2067>

Dotyczyć one będą wszelkiego typu informacji związanych z szeroko rozumianą działalnością gospodarczą. Generalnie pochodzić mają od przedsiębiorców, ale które następnie są przetwarzane przez organa publiczne i ostatecznie ponownie skierowane są także dla tej grupy. Od kilkunastu lat widoczny jest proces narastający tworzenia regulacji w których kreuje się nowe instytucje prawne związane informacjami. Często informacje takie powinny być opracowywane w sposób określony w szeregu przepisach, a następnie ustala się coraz bardziej szczegółowo sposoby ich udostępniania. Ten już rozbudowywany zakres obowiązków informacyjnych można podzielić na różne grupy. W szczególności ma on charakter przedmiotowy, czasem też ewolucja prowadzi do rozszerzania w sferze podmiotowej, lub obu łącznie. Obok szeregu celów jakie pełnią obowiązki informacyjne, na pewno należy wymienić też ochronę konkurencji, w tym bieżącą, ale też prewencyjną³³. Pojęcie obowiązków informacyjnych czy też dostępu do informacji występuje coraz powszechniej w nauce prawa administracyjnego a szczególnie wyraziste jest w

³³ Pojęcie prewencyjnej ochrony najszerzej opracowane jest w nauce prawa karnego; W. Świda, *Prawo karne*, Warszawa 1986, s. 256 i n. ; B. Szamota, *Prewencja ogólna w świetle badań empirycznych*, PiP 1986, Nr 5 s. 46 i n.; K. Buchała, *Prawo karne materialne*, Warszawa 1989, s. 445 i n. W prawie administracyjnym pojawia się rzadziej i nie zawsze wprost.

aspekcie problematyki prawa konkurencji (np. w regulacjach antymonopolowych).

Odniesienie się w dalszych analizach nastąpi jedynie do takich obowiązków informacyjnych, których generalnie celem jest wielowymiarowe zapewnienie transparentności rynku i które w ten sposób służą konkutowaniu. Dla przykładu informacje te umożliwić mogą przedsiębiorcom lepszą diagnozę sytuacji na rynku pod względem wielu czynników, co w ostateczności da podstawę do oceniania go pod względem stanu konkurencyjności. Warto też wiedzieć, iż stan taki daje także do lepszej ochrony konkurencji gdyż różnorodne organy publiczne mogą z rynku szybciej usuwać podmioty nieuczciwe. Ponadto wszelkie informowanie ma uniwersalny wymiar gdyż umożliwia ocenę sytuacji gospodarczej przez obywateli, a dzięki temu realizowana jest pełniej i praktyczniej społeczna gospodarka rynkowa (na podst. art. 20 Konstytucji RP). Warto podkreślić, iż powszechna dostępność do setek baz z informacjami dzięki różnego rodzaju mediom i dostępowi do Internetu przede wszystkim ułatwia prowadzenie działalności gospodarczej. Tysiące przetwarzanych informacji daje w drugiej kolejności, podstawę do tworzenia coraz bardziej odważnych strategii rozwojowych. Dostęp do informacji o zagrożeniach umożliwia przeciwdziałanie ujemnie ocenianym następstwom

określonych zdarzeń (czyichś zachowań), zanim one jeszcze wystąpią. Normatywna realizacja celów prewencyjnych przyjmuje różną postać w zależności od potrzeb i metod właściwych dla specyfiki dyscyplin prawa. Szczególnie częste są przypadki uruchamiania nowych obowiązków informacyjnych, które pełnią rolę instrumentów prewencyjnej ochrony zaliczanych do sfery prawa administracyjnego³⁴.

W piśmiennictwie³⁵ już od kilkunastu lat wśród metod działania administracji wymienia się działalność informacyjną. Działalność tego typu spełnia szereg zadań. Jednym z ważniejszych jest tworzenie świadomego społeczeństwa obywatelskiego. Następuje to min. po przez wiedzę podawaną w bazach informacyjnych. Informowanie to też różnego rodzaju

³⁴ M. Szewczyk, *Nadzór w materialnym prawie administracyjnym*, Poznań 1996, s. 132. C. Kosikowski, *Polskie publiczne prawo gospodarcze*, Warszawa, s. 346, 377. T. Skoczny, *Przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym w świetle orzecznictwa*, Warszawa 1994, s. 149. T. Ławicki, *Ustawa o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym - komentarz*, Warszawa 1998 s. 12 i n. W prawie administracyjnym stosuje się środki prewencyjne w obrębie wielu kwestii np. w zakresie ochrony środowiska. K. Podgórski, *Zagadnienia prawne ochrony środowiska*, Katowice 1981. T. Skoczny, *Konsekwencje przyszłego stosowania art. 81 i 82 TWE dla prawa i orzecznictwa w zakresie ochrony konkurencji w Polsce. Cz. II Prawo Unii Europejskiej*, 2001 Nr 5 s. 8.

³⁵ J. Lang, *Zagadnienia wstępne* [w:] Roz. I *Zagadnienia i pojęcia ogólne teorii prawa administracyjnego, cz. I, Polskie prawo administracyjne*. Red. naukowy J. Służewski, Warszawa 1985, s. 19 - 20.

ostrzeżenia. Można w ten sposób określić tą sytuację jako przygotowanie określonego odbiorcy dla danego zagrożenia. Ta swoista prewencja po przez informacje, kształtuje zachowania rynkowe potencjalnych nabywców. Pomimo takiej coraz powszechnej wymuszanej przez prawo działalności informacyjnej jest w szeregu jej postaciach wiele niejasności, lub co gorsza zdarzają się też bazy z informacjami nieczytelnymi, nieaktualnymi, a nawet nieprawdziwymi. Niniejszy artykuł dotyczyć będzie wyjątkowo małego przeglądu dwu nowych regulacji, w których ustawodawca znacząco poprawił proces informowania, a w jednym obszarze tematycznym wręcz zobligował Prezesa UOKIK do wyjątkowo użytecznych obowiązków informacyjnych. W ramach podsumowań opracowany zostanie wykaz czynników wzmacniających konkurencję. Znajdą się też wnioski osiągnięte z wzajemnego porównania przepisów prawa, które reguluje obowiązki informacyjne. Pomimo znacznego wzrostu instytucji prawnych, które tworzą obowiązki informacyjne i mają służyć wzmacnianiu konkurencji są jak sygnalizuje to praktyka³⁶ nadal obszary pełne luk lub gdzie ochrona jest niedostateczna. W ten sposób te niewielkie badania służyć też mogą dla innych

³⁶ J. Olszewski, *Nowa ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów*, cz. II Monitor Prawniczy, 2001 Nr 15 i s. 779.

czytelników także do wykrycia i zbadania przyczyn obecnych trudności w przeciwdziałaniu naruszeniom konkurencji. Podstawową metodą badawczą będzie analiza wymienionych już aktów prawnych ich uzasadnień, a także w pewnym stopniu wykorzystana będzie literatura publicznego prawa gospodarczego.

I Charakterystyka obowiązków informacyjnych w ustawie o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku³⁷

1.1 Ewolucja badania zgodności i jej wpływ na konkurencję

Zakres kompetencyjny Prezesa UOKiK, na przestrzeni ostatnich kilku lat znacząco ewoluował. Szereg jego nowych obowiązków związana jest z gromadzeniem i przetwarzaniem informacji. Przegląd ważniejszych zmian jakie tu zaszły przedstawimy na podstawie z **ustawy z dnia 16 04 2016 o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (dalej ustawa o zgodności). W najistotniejszych** ocenach i opisach uwzględnimy elementy z uzasadnienia³⁸ tej ustawy, a także uwzględniając uwagi z literatury. Największy nacisk położony będzie w szczególności na informacje o użyteczności pro konkurencyjnej. Należy tu przypomnieć, iż od ponad 10 lat jednym z obszarów

³⁷ Dz. U.2016 poz. 542

gromadzenia, a potem i przetwarzania danych w UOKIK jest prawo regulujące zgodność norm, ale także i informowanie o potencjalnych zagrożeniach, które wynikają, iż niektóre podmioty ich nie spełniają. Regulacje tego typu mają niekiedy fundamentalne znaczenie dla przedsiębiorców, stąd też wskazane jest niewielkie wprowadzenie do tej instytucji prawnej, i innych związanych z prawem zgodności. Ich celem jest generalnie harmonizacja prawodawstwa państw członkowskich UE w obszarze zasad i warunków wprowadzania wyrobów do obrotu. Ta sfera prawa miała zawsze na celu eliminację barier w przepływie towarów (realizacja zasady swobody przepływu towarów). Obecny złożony system legislacyjno-polityczny, służący realizacji tego celu, stanowi efekt ponad czterdziestu lat doświadczeń i ewolucji. Wczesne (pochodzące głównie z lat siedemdziesiątych XX wieku) akty wspólnotowego prawodawstwa harmonizacyjnego charakteryzowały się bardzo wysokim poziomem szczegółowości w zakresie wymagań technicznych i administracyjnych. Taka praktyka legislacyjna, nazwana później „starym podejściem” (*old approach*), krytykowana była

jako czyniąca system niewydolnym, mało elastycznym i blokującym innowacje technologiczne³⁹.

Polityka nowego podejścia przyjęta przez Radę Ministrów EWG w uchwale z dnia 7 maja 1985 r. zakładała oparcie całej legislacji wspólnotowej odnoszącej się do wymagań dla wyrobów na następujących zasadach:

- przepisy harmonizacyjne powinny być ograniczone tylko do tzw. „zasadniczych wymagań” (głównie o charakterze funkcjonalnym lub wydajnościowym), które wyroby wprowadzane do obrotu na wspólnym rynku muszą spełniać;
- szczegółowe wymagania techniczne dla wyrobów, które mają spełnić wymagania zasadnicze, mogą być stosowane tylko jako uzupełnienie prawodawstwa;
- produkty zgodne ze specyfikacjami norm zharmonizowanych korzystają z domniemania zgodności z wymaganiami określonymi w przepisach prawa UE;
- stosowanie w/w norm zharmonizowanych jest co do zasady dobrowolne⁴⁰.

³⁹ Z uzasadnienia ustawy, op cit str. 1

⁴⁰ Należy jednak zaznaczyć, iż producent może zapewnić zgodność z wymaganiami zasadniczymi w inny sposób (np. stosując inne specyfikacje techniczne, które są stosowane np. w USA), ale wówczas ciężar udowodnienia tej zgodności będzie spoczywał na nim).

- Przez następne dwadzieścia lat system nowego podejścia rozwijany był poprzez uchwalanie nowych dyrektyw dotyczących określonych kategorii produktów, często zastępujących przestarzałe dyrektywy „starego podejścia”, ale przede wszystkim poprzez wdrażanie całego instrumentarium prawnego służącego praktycznej i operacyjnej wydajności systemu „nowego podejścia”. Przede wszystkim funkcjonowanie „nowego podejścia” wymagało ścisłej współpracy z instytucjami normalizacyjnymi i stworzenia całego systemu norm wspierających legislację ograniczoną do „wymagań zasadniczych”. Rola norm zharmonizowanych i europejskich organizacji standaryzacyjnych zdefiniowana jest obecnie w rozporządzeniu 1025/2012⁴¹⁾. Prace organizacji standaryzacyjnych zainspirowały również KE do stworzenia skonsolidowanego zestawu procedur oceny zgodności (moduły). W zależności od skomplikowania produktu i

⁴¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 12).

zagrożeń jakie może on powodować, prawodawca unijny, a czasem również sam podmiot dokonujący oceny zgodności może wybrać najbardziej odpowiednią procedurę. Dostępne moduły obejmują zarówno ocenę zgodności produktu, jak i system zarządzania jakością produkcji. W ramach systemu „nowego podejścia” określono również zasady udziału zewnętrznych (niezależnych od producenta) jednostek oceniających zgodność w procesie, w szczególności sytuacje, kiedy ten udział jest obowiązkowy oraz system desygnacji (notyfikacji) tych jednostek przez państwa członkowskie. Szczegółowe wymagania dla tych jednostek sformułowane zostały w normach zharmonizowanych serii 17000. Równolegle rozwijany był, we współpracy z krajowymi organami akredytującymi, system współpracy w dziedzinie akredytacji mający za zadanie zapewnienie wiarygodności systemu na najwyższym poziomie – weryfikacji kompetencji zewnętrznych jednostek oceniających zgodność. Kolejny trzeci etap reformowania problematyki zgodności pojawił się po wejściu w życie szeregu regulacji UE po 2008 roku. Ze względu na znaczną ich ilość⁴² podamy jedynie te podstawowe. W ten sposób

⁴² Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża:

-
- 1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa zabawek (Dz. Urz. UE L 170 z 30.06.2009, str. 1, z późn. zm.);
 - 2) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/29/UE z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wyrobów pirotechnicznych (Dz. Urz. UE L 178 z 28.06.2013, str. 27);
 - 3) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/53/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie rekreacyjnych jednostek pływających i skuterów wodnych i uchylającą dyrektywę 94/25/WE (Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 90);
 - 4) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/28/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 1);
 - 5) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/29/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku prostych zbiorników ciśnieniowych (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 45);
 - 6) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 79);
 - 7) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/31/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wag nieautomatycznych (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 107);
 - 8) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/32/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku przyrządów pomiarowych (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 149, z późn. zm.);
 - 9) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/33/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw

członkowskich dotyczących dźwigów i elementów bezpieczeństwa do dźwigów (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 251);

- 10) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/34/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 309);
- 11) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/35/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 357);
- 12) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającą dyrektywę 1999/5/WE (Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, str. 62);

²⁾ dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/68/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku urządzeń ciśnieniowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 164). Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej, ustawę z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach, ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, ustawę z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o wyposażeniu morskim, ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, ustawę z dnia 6 listopada 2008 r. o akredytacji w ochronie zdrowia, ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób

należy stwierdzić, że połowę drugiej dekady XXI wieku rozpoczyna okres trzeciego etapu reform regulacji technicznych – tym razem mają one na celu dostosowanie tych regulacji do wymogów nowoczesnej gospodarki opartej na innowacjach i nowych technologiach.

Na tzw. nowe ramy prawne składają się rozporządzenie 765/2008/WE⁴³⁾, które ustanawia prawne ramy dla akredytacji i nadzoru rynku oraz oznakowania CE, a także decyzja 768/2008/WE⁴⁴⁾ ustanawiająca wspólne zasady dla całego

zakaźnych u ludzi, ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, ustawę z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych, ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych, ustawę z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobywania niektórych kopalin, ustawę z dnia 14 września 2012 r. o informowaniu o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię oraz o kontroli realizacji programu znakowania urządzeń biurowych, ustawę z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin, ustawę z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz ustawę z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

⁴³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 30) – dalej: rozporządzenie 765/2008/WE.

⁴⁴⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów

prawodawstwa, które ma ujednolicać definicje, kryteria desygnacji jednostek notyfikowanych, procedury oceny zgodności, obowiązki podmiotów uczestniczących w łańcuchu produkcyjno-dystrybucyjnym⁴⁵. **Podstawową jednak cechą jakie wprowadza w/w rozporządzenie i inne akty prawa pochodnego jest nacisk badania oceny zgodności nie na fazie wprowadzenia wyrobu do użytkowania, (a tak jest obecnie), ale w wszelkich kwestiach, które powodują, iż wyroby spełniają wymagania w całym okresie ich życia. Jeśli chodzi o w/w decyzję⁴⁶ jej rola jest nieco inna, generalnie wskazuje ustawodawcy krajowemu proces wdrażania .**

do obrotu, uchylająca decyzję Rady 93/465/EWG (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 82) – dalej: decyzja 768/2008/WE.

⁴⁵ Opis opracowano na podstawie uzasadnienia do projektu ustawy , cit s. 3

⁴⁶Decyzja 768/2008/WE ma charakter aktu *sui generis*; nie jest ona obowiązująca w takim sensie jak rozporządzenie (bezpośrednio) czy dyrektywa (pośrednio, po implementacji do prawa krajowego). Stanowi ona rodzaj politycznego zobowiązania instytucji UE co do stosowania zasad w niej sformułowanych w stosunku do całej legislacji sektorowej. Praktyczną realizacją tego zobowiązania jest pakiet dziewięciu nowych dyrektyw dla wyrobów, dla których dotychczasowa legislacja pozostawała niespójna z nowymi ramami. Grupa tych dyrektyw wymaga wdrożenia do krajowych porządków prawnych, co stanowi bezpośredni powód przygotowania niniejszego projektu ustawy. Z uzasadnienia s. 6

Normy zawarte w regulacjach 3 etapu ocen zgodności UE były na tyle duże, iż ustawodawca zdecydował, iż zasada jasności i przejrzystości prawa wymaga wydania nowego aktu.

Cele ustawy sformułowane zostały w sposób nieco inny niż w dotychczasowym stanie prawnym. Odwołano się bezpośrednio do celów określonych w pierwszych motywach preambuły do decyzji 768/2008/WE i rozporządzenia 765/2008/WE. Cel polegający na zwiększaniu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (dosłownie – „przemysłu”) nie tylko został wymieniony bezpośrednio w decyzji 768/2008/WE, ale stanowi też powrót do idei wyrażonej w ustawie o badaniach i certyfikacji z 1993 r. Bez wątpienia instrumenty systemu oceny zgodności, takie jak niezależna ocena, certyfikacja wyrobów i systemów zarządzania, służą nie tylko bezpieczeństwu i ograniczaniu barier w handlu, ale też jakości produkcji i procesów produkcyjnych, a przez to – konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.

Szczegółowy wykaz kompetencji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zakresie obowiązków informacyjnych w ustawie o systemach zgodności i nadzoru rynku⁴⁷

Analiza przepisów ustawy o zgodności od art. 59 do 64 odnosi się wprost do obowiązków informacyjnych Prezesa UOKiK. W art. 59 doprecyzowano zadania Prezesa UOKiK jako organu monitorującego, umożliwiając mu przekazywanie informacji o wyrobach niespełniających wymagań także organom celnym oraz organom nadzoru rynku państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Generalnie zawężono zakres informacji do najistotniejszych⁴⁸. Dodatkowo doprecyzowano organy, które powinny przekazywać Prezesowi UOKiK plany i sprawozdania z przeprowadzonych kontroli oraz podjętych działań w obszarze nadzoru rynku. Prezes UOKiK, tak jak dotychczas, w ramach monitorowania systemu, może wnioskować do innych krajowych organów nadzoru rynku o przeprowadzenie kontroli wyrobu potencjalnie stwarzającego zagrożenie dla zdrowia

⁴⁷ Dz. U.2016 poz. 542

⁴⁸ Zracjonalizowano zakres informacji przekazywanych Prezesowi UOKiK, rezygnując z obowiązku przekazywania informacji o wszczęciu i zakończeniu postępowań przez organy nadzoru rynku

i życia oraz zgłaszać uwagi do planów przekazywanych przez te organy. **Istotną zmianą jest stworzenie jednego systemu informacji**. Gdyż Prezes UOKiK nie będzie już gromadził informacji o kontroli wyrobów odrębnie, a korzystał do tego celu z **unijnego systemu ICSMS**, racjonalizując zadanie monitorowania systemu. **Jednocześnie poszerzono zakres obowiązków organów nadzoru rynku o możliwość uczestniczenia w pracach grup ds. współpracy administracyjnej (tzw. ADCO)⁴⁹**. Aby zapewnić większą skuteczność w zakresie pozyskiwania danych w art. 60 określono liczne nowe uprawnienia⁵⁰ Prezesa UOKiK w systemie nadzoru rynku na poziomie krajowym. Takim narzędziem ma być możliwość zwracania się Prezesa UOKiK do pozostałych organów nadzoru rynku z wnioskami dotyczącymi realizacji ich zadań w ramach systemu nadzoru rynku, szczególnie tych, które w systemie są od niedawna lub

⁴⁹ Przewidziano także możliwość uczestniczenia przez UOKiK w forach międzynarodowych poświęconych nadzorowi rynku, a także organów Rady i Komisji Europejskiej. Jasno określono zadanie organów nadzoru rynku w zakresie wydawania opinii dla organów celnych.

⁵⁰. Bazując na dotychczasowych doświadczeniach Prezesa UOKiK jako organu monitorującego, wprowadzono rozwiązanie poszerzające jego uprawnienia o możliwość występowania do innych organów nadzoru rynku z wnioskami dotyczącymi realizowania zadań przez te organy w ramach systemu nadzoru rynku. Efektywne monitorowanie systemu nie jest możliwe bez odpowiedniego narzędzia.

mają zbliżony zakres działań. W zamierzeniu narzędzie to ma pozwolić Prezesowi UOKiK na bieżące reagowanie na sygnały płynące z rynku. Często bowiem organizacje przedsiębiorców, jak i konsumenckie, zwracają się do Prezesa UOKiK o pomoc w wyeliminowaniu negatywnych zjawisk wpływających bezpośrednio lub pośrednio, zarówno na poziom ochrony konsumentów, jak i konkurencję. Nie zawsze osiągnięcie zamierzonego celu jest możliwe przy pomocy nadzorowanej przez Prezesa UOKiK Inspekcji Handlowej. Czasem może to wymagać koordynacji działań lub zaangażowania kilku organów⁵¹. Najistotniejszym obowiązkiem informacyjnym Prezesa UOKiK jest teraz prowadzenie specjalnych rejestrów. W art. 61 ustanawiano min. **rejestr wyrobów niezgodnych z wymaganiami lub stwarzających zagrożenie**. W rejestrze będą gromadzone i udostępniane opinii publicznej informacje na temat wyrobów niespełniających wymagań lub stwarzających zagrożenie, wobec których organy nadzoru rynku podjęły działania. Jednocześnie doprecyzowano zasady usuwania

⁵¹Narzędzie nie ma jednak służyć do ingerowania w niezależność organów nadzoru rynku i prowadzonych przez nie polityk. Pozostawiono możliwość występowania organów nadzoru rynku do organów celnych o dane dotyczące podmiotów dokonujących przywozu wyrobów z państw trzecich, w tym o informacje objęte tajemnicą celną w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia kontroli oraz postępowań dot. spełniania przez wyroby wymagań.

wpisów z rejestru. Prezes UOKiK wypisuje z rejestru, w przypadku gdy strona postępowania wykonała decyzję nakładającą na nią obowiązki wynikające z ustawy. W drugim już istniejącym rejestrze tzn. **rejestrze produktów niebezpiecznych** także prowadzonym przez prezesa UOIK ujednolicono zaś zasady obsługi. **Ponadto wprowadzono możliwość usunięcia wpisu z rejestru, w przypadku gdy podmiot gospodarczy zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej.** Wtedy wpis usuwa się nie wcześniej niż po upływie 24 miesięcy od dnia jego dokonania. Do tej pory nie było takiego rozwiązania, co uniemożliwiało usuwanie wpisów z rejestru w przypadku zaistnienia takiej sytuacji.

Nowe uprawnienia Prezesa UOKiK w zakresie Unijnego rejestru wyrobów niezgodnych i stwarzających zagrożenie, podmiotów gospodarczych oraz działań podjętych przez organy nadzoru rynku państw członkowskich UE(system ICSMS).

W systemie ICSMS gromadzone są dane dotyczące wyrobów niezgodnych i stwarzających zagrożenie, podmiotów gospodarczych oraz działań podjętych przez organy nadzoru rynku państw członkowskich UE, na zasadach określonych przez Komisję Europejską. System ten jest główną platformą

wymiany informacji w obszarze nadzoru rynku na poziomie unijnym i krajowym. Poprzednio organy nadzoru rynku, organy celne i Prezes UOKiK korzystały z krajowego systemu informatycznego działającego na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. ws. przepływu informacji dotyczących systemu kontroli wyrobów (Dz. U. Nr 230, poz. 1540). Ze względu na dublowanie informacji z systemu krajowego z tymi wprowadzanymi do systemu ICSMS oraz brak możliwości połączenia tych systemów w jeden, **zdecydowano się zrezygnować z utrzymywania systemu krajowego, zmniejszając tym samym koszty utrzymywania systemu informatycznego** przez Prezesa UOKiK⁵². Jednocześnie do systemu ICSMS będą wprowadzane także dane dotyczące kontroli i postępowań prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, gdyż Komisja Europejska wymaga informacji na temat działań i zastosowanych środków, obejmujących wszystkie obszary unijnego systemu nadzoru rynku (także wyrobów objętych przepisami dyrektyw sektorowych niedostosowanych jeszcze do decyzji 768/2008/WE). Dodatkowo przepis ten określa zasady

⁵²Art. 62 określa podstawę prawną do posługiwania się przez organy nadzoru rynku oraz Prezesa UOKiK unijnym systemem informacyjnym i komunikacyjnym do celów nadzoru rynku prowadzonym przez Komisję Europejską (system ICSMS).

zgłaszania zastrzeżeń co do zasadności przyjętych przez inne państwo członkowskie środków administracyjnych, o których informacje zostały wprowadzone do systemu ICSMS. Nadano Prezesowi UOKiK kompetencję wyrażania sprzeciwu wobec tych środków na wniosek właściwego organu nadzoru rynku⁵³, jeżeli jest to uzasadnione realizacją celów ustawy. Wdraża to procedurę ochronną zdefiniowaną w decyzji 768/2008/WE.

Kontrola Prezesa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w ramach nadzoru rynku

W oddziale 2 uporządkowano przepisy dotyczące prowadzenia kontroli przez organy nadzoru rynku,

W art. 64 możliwość udziału w kontroli organu nadzoru rynku przedstawiciela UOKiK jako reprezentanta organu monitorującego. Celem takich kontroli jest wprawd lepsza ocena rynku, a następnie możliwość lepszego reagowania na inne zaburzenia konkurencji. Aspekt informowania pojawia się jeszcze w art. 68, który reguluje kwestie ujawniania informacji uzyskiwanych w toku kontroli przez organ nadzoru rynku, w tym informacji objętych tajemnicą przedsiębiorstwa.

⁵³W art. 63 przewidziano jakie przepisy będą miały zastosowanie w postępowaniach organów nadzoru rynku (zarówno kontrolnych, jak i administracyjnych) w zakresie nieuregulowanym w nowej ustawie.

II Podniesienie standardów informacyjnych w Krajowym Rejestrze Sądowym⁵⁴ - przegląd ważniejszych rozwiązań

2.1 Uwagi wprowadzające

Wieloletnia praktyka funkcjonowania Krajowego Rejestru Sądowego⁵⁵, a także negatywne oceny instytucji tej w literaturze⁵⁶ pozwalają stwierdzić, iż niektóre z przyjętych w ustawie o KRS rozwiązań prawnych jak się wydawało pierwotnie kompletnych i gwarantujących rzetelność danych – w zmienionych warunkach społeczno-gospodarczych zdecydowanie już nie odpowiadała aktualnym potrzebom obrotu. Warto też zaznaczyć, iż kolejne raczej fragmentaryczne

⁵⁴ Tekst artykułu powstał w oparciu o kilka elementów z uzasadnienia nowelizacji ustawy o KRS, <http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr=2067>

⁵⁵ Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 700, 1089 i 1133)

⁵⁶ Krytyczne uwagi co do wiarygodności KRS podaje np. J. Olszewski, *Ważniejsze obowiązki informacyjne w publicznych spółkach akcyjnych – na przykładzie spółek Skarbu Państwa* [w.] A. Kidyba, M. Michalski (red.), *Spółki Skarbu Państwa na rynku kapitałowym*, Warszawa 2017, s. 172-185. Opis nowelizacji z 2015 podaje T. Szczurowski, *Nowe rozwiązania prawne w sprawach o wpis do Krajowego rejestru Handlowego Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego*, nr 5 2015 s 41-48, J. Olszewski, *Ewolucja Rejestrów Przedsiębiorców i wskazania, co do dalszych reform*, s. 325-336 [w.] *Tendencje reformatorskie w prawie handlowym – między teorią a praktyką* - Publikacja wydana w ramach X Jubileuszowego Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr Prawa Handlowego – Rzeszów 2015 red. J. Olszewski, Rzeszów 2015.

korekty nie przyniosły stanu zadawalającego. Dlatego można w pełni zgodzić się z treścią uzasadnienia do ostatniej nowelizacji, iż obecny stan prawny odnoszący się do funkcjonowania Krajowego Rejestru Sądowego jest regulacją niewystarczającą, nieuwzględniającą nowych rozwiązań prawnych i technicznych, co już dziś zniechęca do poszukiwania w nim rzetelnych informacji (np. o dłużnikach), a z biegiem lat może prowadzić do znacznego obniżenia efektywności działania całej gospodarki w RP. Dlatego należy wyjątkową radością przyjąć, iż szereg norm prawa z UE które wymusiły nowelizację tej ustawy. Tak jak to wcześniej wskazaliśmy podstawą prawną do konstruowania nowych rozwiązań były dyrektywy i rozporządzenia z UE⁵⁷. Korzystając z tej sytuacji poddano

⁵⁷Potrzeba regulacji wynika również z konieczności implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/1132/UE z dnia 14 czerwca 2017 r. w *sprawie niektórych aspektów prawa spółek* (Dz. Urz. UE L 169 z 30.06.2017) w zakresie przepisów dotyczących systemu integracji rejestrów. Dyrektywą 2017/1132 dokonano kodyfikacji dyrektyw w obszarze prawa spółek, m.in. dyrektywy 2012/17/UE z dnia 13 czerwca 2012 r. *zmieniającej dyrektywę Rady 89/666/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/56/WE i 2009/101/WE w zakresie integracji rejestrów centralnych, rejestrów handlowych i rejestrów spółek*, która ustanowiła system integracji rejestrów. Dyrektywa 2017/1132/UE uchyla art. 1–3 dyrektywy 2012/17/UE (art. 166 dyrektywy 2017/1132/UE w zw. z Załącznikiem nr III do tej dyrektywy). Dyrektywa 2017/1132/UE ma zastosowanie również do państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Przepisy dyrektywy 2017/1132/UE, w zakresie dotyczącym integracji rejestrów centralnych, handlowych i rejestrów spółek, stosuje się do spółek

w KRS także szereg instytucji które miały znaczące wady konstrukcyjne, lub które nie zapewniały rzeczywistej przejrzystości, wiarygodności itp. zawarty w niniejszej publikacji przegląd nie obejmuje jednak wszystkich korekt. Ograniczenie wynika z założeń z wstępu o prezentacji jedynie aspektów informacyjnych, które mają wpływ na konkurencję .Dlatego dalsze opisy obejmą jedynie dwie ważniejsze zmiany w zakresie poprawienia przepływu informacji i poprawy ich wiarygodności w KRS . Przegląd ten oparty został przede wszystkim na materiałach Sejmu RP. Są to w szczególności uwagi z komisji sejmowych, zaś jako pierwotny materiał do

wskazanych przez państwa członkowskie w Załączniku nr II do tej dyrektywy, tj. w systemie prawa polskiego do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, spółek akcyjnych (w tym do spółek europejskich) oraz spółek komandytowo-akcyjnych.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 2012/17/UE państwa członkowskie – nie później niż dwa lata po przyjęciu aktów wykonawczych, o których mowa w art. 4c dyrektywy 2009/101/WE – przyjmą i opublikują przepisy niezbędne do zapewnienia zgodności z przepisami związanymi z technicznymi aspektami funkcjonowania systemu integracji rejestrów (z ang. *Business Registers Interconnection System* – system BRIS). Komisja Europejska przyjęła dnia 8 czerwca 2015 r. rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/884 ustanawiające specyfikacje techniczne i procedury niezbędne dla systemu integracji rejestrów ustanowionego dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/101/WE.

opisów wykorzystano ostatnie uzasadnienie do nowelizacji ustawy o KRS⁵⁸

2.2. Przegląd najważniejszych funkcji rejestru

Katalog funkcji, jakie spełnia Krajowy Rejestr Sądowy, jest zaś wyjątkowo szeroki. W szczególności jest to: funkcja ewidencyjna, informacyjna, legalizacyjna i gwarancyjna. Jak wykazała praktyka obrotu gospodarczego – z roku na rok w/w funkcje zwiększają swój zakres, a także znaczenie. I to nie tylko w obrocie krajowym, ale i w obrocie międzynarodowym. Po wyliczeniu funkcji wskazane jest przedstawienie form w jakich się przejawia. Niejako podstawowa dla KRS jest funkcja informacyjna przejawia się ona w każdej z pozostałych funkcji. Znajduje ona wyraz w pełnej jawności i dostępności do danych wpisanych do rejestru oraz do dokumentów złożonych do akt rejestrowych podmiotu. W pewnych działaniach zbliżona jest także funkcja legalizacyjna rejestru, wyraża się ona - badaniem przez sąd rejestrowy zgłoszonych danych pod względem ich prawdziwości, a dołączonych do wniosku dokumentów pod względem zgodności formalnej i materialnej z obowiązującymi przepisami prawa. Obie te funkcje przyczyniają się znacząco do

⁵⁸ Uzasadnienie potrzeby nowelizacji ustawy o KRS, <http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr=2067> data dostępu 23.12.2017

wzmocnienia bezpieczeństwa obrotu, albowiem bardzo często dane zawarte w rejestrze i w aktach rejestrowych stanowią istotny element informacyjny i dają podstawę do oceny wiarygodności przyszłego partnera lub kontrahenta. W rejestrze umieszcza się także szeroki wykaz innych informacji, które pełnić mogą jednocześnie kilka dalszych funkcji⁵⁹. Sygnalny przegląd wykazał przede wszystkim, iż aby szybko uzdrowić instytucję KRS i przywrócić jej wiarygodność należy w pierwszej kolejności zapewnić aby wszelkie informacje w nim zawarte były bezwzględnie wiarygodne i aktualne. Zasadne jest tu także, iż należy wzbogacić akt ten o zupełnie nowe i użyteczne dla przedsiębiorców informacje. W szerokim katalogu opracowanych przez ustawodawcę propozycji legislacyjnych⁶⁰ związanych z takim informowaniem, ze

⁵⁹Np. po przez wzmiankę o złożeniu przez podmiot sprawozdania finansowego za dany rok, wraz z uchwałą o jego zatwierdzeniu, sprawozdaniem z działalności i ewentualnie opinią biegłego rewidenta (od 1 stycznia 2018 r. sprawozdaniem z badania), a także informację o roku obrachunkowym podmiot spełniana jest funkcja finansowa, ale też, i, informacyjna. W odniesieniu do spółek kapitałowych rejestr zawiera dane dotyczące wysokości kapitału zakładowego, wartości nominalnej udziałów lub akcji oraz w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością – dane wspólników posiadających co najmniej 10% kapitału zakładowego, także realizuje się kilka funkcji.

⁶⁰Są to w szczególności: 1. Zmiany związane z wykorzystaniem nowych technologii informatycznych służących do pobierania i przekazywania informacji z KRS

względu na ograniczony rozmiar publikacji dokonujemy jednak jedynie analizy dwu instytucji (,mają one jednak walor dużej przydatności praktycznej). Analizę tę przedstawimy w kolejnym punkcie 2.3.

2.3. Szczegółowa analiza ważniejszych zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym

2.3.1. Połączenie wszystkich rejestrów centralnych w Unii Europejskiej w ramach systemu BRIS⁶¹- wprowadzenie

2. Wdrażanie instytucji ułatwiających integrację rejestrów centralnych (koniecznych do implementacji dyrektywy 2017/1132/UE, Nastąpi to min. poprzez integrację Krajowego Rejestru Sądowego z systemem integracji rejestrów (BRIS),

3. Uproszczenie dokonywania tzw. wpisów ewidencyjnych do rejestru przedsiębiorców oraz zmiana sposobu i zakresu ujawniania informacji o zaległościach płatniczych podmiotu;

4. Wprowadzenie obowiązku składania znacznie szerszego katalogu informacji (min finansowych).

5. Wprowadzenie obowiązku składania sprawozdań finansowych w postaci elektronicznej w odpowiednim formacie danych

6. Wprowadzenie rejestru dłużników niewypłacalnych i stworzenie centralnego rejestru restrukturyzacji i upadłości

7. Stworzenie Centralnego Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych

61 Business Registers Interconnection System (BRIS)- tworzy integrację rejestrów działalności gospodarczej w UE Planowano aby od czerwca 2017 r. rejestry działalności gospodarczej we wszystkich państwach członkowskich UE będą ze sobą zintegrowane. Oznacza to: możliwość wyszukania informacji na temat spółek zarejestrowanych w dowolnym państwie UE, w Islandii, Liechtensteinie i Norwegii; możliwość dokonywania przez rejestry wymiany informacji na temat zagranicznych oddziałów spółek i transgranicznego łączenia się spółek. System integracji

znacznie szerszej grupy nowych informacji do Krajowego Rejestru Sądowego

Ułatwienie dostępu dla przedsiębiorców i innych zainteresowanych do dokumentów i informacji zamieszczonych w rejestrach handlowych (rejestrach centralnych, rejestrach spółek) wszystkich państw członkowskich UE i EOG nastąpić miało już kilka lat temu. Ostatecznie dzięki nowelizacji KRS⁶² zostanie zrealizowane od następnego roku .

Aktualnie osoba poszukująca informacji o spółkach i oddziałach wpisanych do rejestru innego państwa członkowskiego, ma jedynie możliwość poszukiwania tych danych oddzielnie w każdym rejestrze. Jest to przedsięwzięcie bardzo czasochłonne i wiąże się z wieloma innymi problemami, jak np. koniecznością tłumaczenia; zapoznania się ze zróżnicowaną strukturą rejestrów poszczególnych państw członkowskich oraz różnymi sposobami składania wniosku. Rejestry krajowe

rejestrów przedsiębiorstw (BRIS) jest wynikiem wspólnych starań podejmowanych przez rządy państw członkowskich UE i Komisji Europejskiej. Podstawa prawna do w/w systemu to Dyrektywa 2012/17/UE i Rozporządzenie 2015/884 UE

⁶²Implementację uregulowań dyrektywy 2017/1132/UE, w zakresie integracji rejestrów centralnych, handlowych i rejestrów spółek, stanowi projektowany art. 4a pkt 1 oraz pkt 2 ustawy o KRS

państw UE (w tym KRS) stanowią element składowy systemu integracji rejestrów BRIS⁶³, który zapewnić ma wszystkim zainteresowanym szybki dostęp do dokumentów i informacji dotyczących spółek i oddziałów, wpisanych do rejestrów handlowych⁶⁴ (rejestrów centralnych, rejestrów spółek) innych państw członkowskich Unii Europejskiej i EOG, Instytucja ta umożliwi również wprowadzenie komunikacji pomiędzy rejestrami wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej i EOG w zakresie automatycznego przesyłania i odbierania informacji o wszczęciu i zakończeniu postępowań likwidacyjnych lub upadłościowych oraz o wykreśleniu spółki z rejestru między rejestrem właściwym dla spółki a rejestrem oddziału tej spółki w innym państwie członkowskim oraz przesyłania i odbierania informacji o wpisaniu do Rejestru połączenia transgranicznego.

System BRIS ma ułatwić użytkownikom uzyskanie informacji i dokumentów z rejestrów handlowych (rejestrów centralnych, rejestrów spółek) wszystkich państw członkowskich UE i EOG w następujący sposób:

⁶³Zgodnie z art. 22 dyrektywy 2017/1132/UE dotyczącej integracji rejestrów centralnych, handlowych i rejestrów spółek (czy dotyczących ich dokumentów)

⁶⁴O których mowa w art. 14 dyrektywy 2017/1132/UE oraz w art. 30 ust. 1 dyrektywy 2017/1132/UE. BRIS

- A. dostęp do dokumentów i informacji, będzie możliwy poprzez jeden, europejski elektroniczny punkt dostępu, którym ma być portal: E-Sprawiedliwość,
- B. wykorzystanie jednego, standardowego formularza do wyszukiwania dla wszystkich rejestrów objętych systemem BRIS⁶⁵
- C. wyszukiwanie informacji o spółkach będzie możliwe we wszystkich językach urzędowych UE;
- D. wprowadzenie listy tzw. etykiet wyjaśniających⁶⁶ dane o spółkach, dostępnych we wszystkich językach urzędowych UE, odnoszących się do tych informacji i typów dokumentów udostępnianych przez rejestry ;
- E. wszystkie rejestry zapewnią wnioskodawcom bezpłatny dostęp do podstawowych informacji⁶⁷ o spółkach objętych zakresem dyrektywy⁶⁸:

⁶⁵Na podstawie art. 18 ust. 1 oraz art. 29 ust. 3 dyrektywy 2017/1132/UE;

⁶⁶ Na podstawie art. 18 ust. 3 lit. B dyrektywy 2017/1132/UE

⁶⁷Będzie to w szczególności nazwa i forma prawna spółki, siedziba spółki i państwo członkowskie, w którym jest ona zarejestrowana; numer wpisu spółki do rejestru .Jak wynika z art. 25 ust. 4 dyrektywy 2017/1132/UE, wprowadzenie systemu integracji rejestrów w żaden sposób ma nie wpływać na opłaty pobierane na szczeblu krajowym

⁶⁸art. 19 ust. 2 dyrektywy 2017/1132/UE;

F. informacje uzyskiwane z rejestrów wszystkich państw będą prezentowane na portalu E-Sprawiedliwość w zestandaryzowanej formie⁶⁹.

W ramach systemu integracji rejestrów BRIS polski rejestr będzie udostępniał informacje wpisane do rejestru przedsiębiorców (oczywiście – zgodnie z zakresem dyrektywy 2017/1132/UE) – dotyczące tylko spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, spółek akcyjnych oraz spółek komandytowo-akcyjnych, spółek europejskich oraz oddziałów objętych dyrektywą) **w postaci pakietu czterech bezpłatnych informacji** oraz odrębnie – w postaci „dokumentu” aktualnej informacji o podmiocie, albo informacji o wykreśleniu podmiotu z Rejestru oraz listę wszystkich dokumentów umieszczanych w stosownych katalogach, których udostępnianie (w tym również wydawanie) jest wymagane dyrektywą 2017/1132/UE. W przypadku, gdy postanowienie sądu o wykreśleniu będzie nieprawomocne, zostanie to zaznaczone w nagłówku aktualnej informacji⁷⁰.

⁶⁹tj. wnioskodawca otrzyma pakiet ww. bezpłatnych informacji i dokumentów z opisem dokumentów zgodnym ze specyfikacją techniczną systemu integracji rejestrów (m.in. z informacją o opłacie lub braku wymogu jej pobierania).

⁷⁰. Należy zaznaczyć, iż w tym zakresie aby wdrożyć pełną reformę w KRS niezbędna będzie także zmiana kilku aktów prawnych min. rozporządzenia

Natomiast w myśl art. 4 ust. 4a ustawy Centralna Informacja bezpłatnie udostępniała, w ogólnodostępnych sieciach teleinformatycznych, aktualne informacje o podmiotach wpisanych do Rejestru oraz listę dokumentów zawartych w katalogu⁷¹.

Z tego względu nałożenie na Centralną Informację obowiązku wydawania tych dokumentów również na potrzeby systemu integracji rejestrów jest naturalną konsekwencją rozwiązań przyjętych wcześniej na gruncie krajowym.

2.3.2. Likwidacja Rejestru Dłużników Niewypłacalnych (dalej RDN) i stworzenie Centralnego Rejestru Restrukturyzacji i Upadłości (dalej CRRU)

Od wielu już lat dane ujawnione w RDN (zarówno na podstawie wpisów dokonanych przez sąd rejestrowy z urzędu jak i na wniosek) nie cieszą się zainteresowaniem obrotu

Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie ustroju i organizacji Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego oraz trybu i sposobu udzielania informacji z Krajowego Rejestru Sądowego i wydawania kopii dokumentów z katalogu, a także struktury udostępnianych informacji o podmiotach wpisanych do Rejestru oraz cech wydruków umożliwiających ich weryfikację z danymi w Rejestrze (Dz. U. poz. 1760).

⁷¹Na chwilę obecną Centralna Informacja, zgodnie z art. 4 ust. 3a UKRS, wydaje z katalogu, drogą elektroniczną, kopie dokumentów, które są poświadczane za zgodność z dokumentami znajdującymi się w aktach rejestrowych podmiotu.

prawnego i gospodarczego⁷². Dalsze prowadzenie tego Rejestru nie wydaje się zatem celowe i uzasadnione, gdy się zważy ponadto, że na podstawie art. 5 ust. 1 w zw. z art. 456 pkt 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne z dniem 1 lutego 2019 r. utworzony zostanie Centralny Rejestr Restrukturyzacji i Upadłości (dalej CRRU). Rejestr ten – będzie zawierał dane dotyczące prowadzonych postępowań restrukturyzacyjnych i upadłościowych, podmiotów biorących w nich udział, wydawanych przez sąd orzeczeń. W rejestrze tym każdy będzie mógł sprawdzić, czy wobec danej osoby toczyło się lub toczy postępowanie restrukturyzacyjne lub upadłościowe oraz zapoznać się z danymi podlegającymi – na podstawie przepisów ustawy – obwieszczeniu lub ogłoszeniu Dlatego też planuje się zakończenie dokonywania nowych wpisów do RDN

⁷²Wraz ze wzrostem popularności informacji udostępnianych przez biura informacji gospodarczej spada również zainteresowanie **wierzycieli** dokonaniem wpisu ich dłużników do RDN. Na wniosek wierzyciela (na podstawie art. 56 ustawy o KRS) w 2011 r. dokonano 46 672 wpisów do RDN, w 2012 r. – 50 788, w 2013 r. – 47 907, w 2014 r. – 33 667, zaś w 2015 r. 31 491. Zmniejszenie poziomu zainteresowania wierzycieli ujawnianiem w RDN informacji o ich dłużnikach jest skutkiem znacznie większej popularności biur informacji gospodarczej, które w zakresie danych o dłużnikach zalegających z realizacją swoich zobowiązań płatniczych pełnią w obrocie gospodarczym rolę wiodącą.

na wniosek (od dnia wejścia w życie ustawy) i z urzędu (od dnia 1 lutego 2019 r.)

Uwzględniając, że informacje udostępniane dotychczas na podstawie wpisów dokonywanych do RDN⁷³ od 1 lutego 2019 r. będą ujawniane w CRRU oraz biorąc pod uwagę znikome zainteresowanie obrotu prawnego danymi zgromadzonymi w RDN, proponuje się pełną rezygnację z dokonywania wpisów do RDN⁷⁴. Przede wszystkim należy, przypomnieć że na podstawie ustawy z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych (Dz. U. poz. 424, z . zm.), a obecnie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych⁷⁵ powstały biura informacji gospodarczej (Krajowy Rejestr Długów BIG, BIG Info-Monitor, ERIF Biuro Informacji Gospodarczej, Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A., Krajowa Informacja Długów telekomunikacyjnych BIG S.A.), które cieszą się w obrocie dużą popularnością⁷⁶ i w praktyce

⁷³Na podstawie art. 55 pkt 1, 1a, 2 i 4

⁷⁴Na podstawie art. 55 pkt 3

⁷⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 1015, z . zm.

⁷⁶Dla zobrazowania różnic w poziomie zainteresowania danymi zgromadzonymi w RDN KRS i w biurach informacji gospodarczej można w skazać, że w 2013 r. z BIG Info-Monitor udzielono 13 600 000 informacji, a z RD ERIF BIG S.A. 4 000 000 informacji. W tym samym czasie Centralna

stały się podstawowym źródłem informacji o dłużniku lub o kontrahencie. Z powyższego niezbiecie wynika, że z roku na rok zainteresowanie danymi gromadzonymi przez biura informacji gospodarczej znacznie wzrasta, zaś danymi zgromadzonymi w RDN maleje.

W praktyce wszelkie instytucje, firmy i osoby fizyczne, aby ustalić, czy ich klient lub kontrahent jest wypłacalny, zwracają się o udzielenie informacji właśnie do biur informacji gospodarczej, zaś poziom zainteresowania danymi zgromadzonymi w RDN KRS jest znikomy.

Z powodu tego, iż proponuje się rezygnację z dokonywania wpisów do RDN⁷⁷ zniknie także kilka innych wpisów. Taka redukcja wynika z negatywnych doświadczeń związanych z ujawnianiem pewnych danych. Znaczna skala pomyłek⁷⁸ w tym rejestrze wręcz dyskwalifikowała RDN jako

Informacja RDN KRS udzieliła 14 142 informacji, co stanowi 0.08% ogólnej liczby informacji pobranych ze wskazanych powyżej biur informacji gospodarczej. W 2014 r. z RD ERIF BIG S.A udzielono 4 800 000 informacji, zaś na koniec trzeciego kwartału 2015 r. – 4 100 000 informacji. BIG Info-Monitor od stycznia do listopada 2015 r. udzielił 14 700 000 informacji. Z Centralnej Informacji RDN KRS za 2014 r. udzielono 14 340 informacji, zaś za 2015 r. 12 356 informacji.

⁷⁷ Na podstawie art. 56 ustawy o KRS tzn. już od dnia wejścia w życie ustawy.

⁷⁸ W projekcie ustawy wskazuje się min. rezygnację z ujawniania w RDN KRS informacji o zobowiązaniu dłużnika do wyjawienia majątku (art. 55 pkt

źródło informacji. Wskutek realizacji przedstawionych powyżej propozycji od dnia 1 lutego 2019 r. (czyli od dnia uruchomienia CRRU) nie będą dokonywane nowe wpisy do RDN.

W ten sposób, CRRU będzie pełnił funkcję podstawowego rejestru danych dotyczących podmiotów, których kondycja finansowa uległa pogorszeniu i z tego powodu prowadzone jest wobec nich postępowanie restrukturyzacyjne lub upadłościowe. W CRRU ujawniane będą m.in. orzeczenia w przedmiocie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Szczególnie dobrym rozwiązaniem jest wprowadzenie w

3 ustawy o KRS). Jak wynika z praktyki orzeczniczej, wpisy dokonywane na tej podstawie budzą wiele wątpliwości. Zdarza się bowiem, że np. klauzulę wykonalności nadano na osobę, która nie jest dłużnikiem (np. współmałżonek, który zawarł z dłużnikiem umowę rozdzielności majątkowej) i która nie brała udziału w postępowaniu o wyjawienie majątku, gdyż wierzyciel podał błędny adres jej zamieszkania. Dopiero po wpisie do RDN KRS osoba taka dowiaduje się, że w ogóle toczyło się wobec niej postępowanie. Zanim jednak sytuacja prawna takiej osoby zostanie wyjaśniona (w ramach postępowania przed sądem cywilnym) mija nawet kilka lat, a wpis w RDN KRS cały czas istnieje i wiarygodność takiej osoby spada. Ponieważ postanowienie zobowiązujące dłużnika do wyjawienia majątku może zapaść również pod nieobecność dłużnika, zdarza się również, że ze względu na podanie błędnych danych przez wierzyciela orzeczenia takie zapadają nie wobec dłużników, a wobec osób o tym samym imieniu i nazwisku co dłużnik. W ten sposób osoba, która w ogóle nie jest dłużnikiem i nie ma nic wspólnego z prowadzonym postępowaniem na podstawie postanowienia zobowiązującego do wyjawienia majątku trafiała do RDN KRS. Opinia w/w pochodzi z uzasadnienia do projektu ustawy op. cit s13.

nowelizacji obowiązku zamieszczania właśnie w tym rejestrze informacji o osobach, o których mowa w art. 55 pkt 1, 1a, 2 i 4 ustawy o KRS. Aby zapewnić kompletność danych CRRU o podmiotach niewypłacalnych proponuje się zmianę art. 5 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne przez wskazanie, że w CRRU publikuje się ponadto informacje o osobach fizycznych, osobach prawnych oraz jednostkach organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, wobec których umorzono egzekucję sądową lub egzekucję administracyjną⁷⁹ prowadzoną

⁷⁹Należy podkreślić, iż projektowanym art. 5 ust. 2a celowo ograniczono zamieszczanie informacji o umorzeniu egzekucji administracyjnej do przypadków, w których egzekucję prowadzą: naczelnik urzędu skarbowego albo dyrektor oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Z dotychczasowej praktyki wynika bowiem, że najwięcej wpisów w RDN w tym przedmiocie, bo aż ponad 90%, dokonano na wnioszek właśnie tych organów egzekucyjnych, które wymieniono wyżej. Pozostałe organy egzekucyjne wymienione w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201 i 1475), tj. właściwe organy gminy o statusie miasta oraz gminy wchodzącej w skład powiatu warszawskiego albo upoważniony przez te organy kierownik nieposiadającej osobowości prawnej jednostki organizacyjnej gminy, przewodniczący organu orzekającego w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz dyrektorzy oddziałów regionalnych Agencji Mienia Wojskowego, jeżeli w ogóle kierowały wnioski o wpis w RDN, to w znikomych ilościach. Mając na względzie, że zamieszczanie w CRRU informacji, o których mowa w projektowanym art. 5 ust. 2a, wiązać się będzie z koniecznością automatycznego przekazywania danych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, za nieracjonalne uznano

przez naczelnika urzędu skarbowego albo dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, z uwagi na fakt, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych. Za tym zaś rozwiązaniem przemawiały sprawy związane z kosztami⁸⁰. Jednocześnie w projektowanym art. 5 ust. 2b UKRS wskazano, że kwota lub suma kwot wierzytelności głównej wraz z odsetkami objęta jedną publikacją nie może być niższa niż 2000 zł. Jak wynika bowiem z praktyki orzeczniczej bardzo często wnioski o wpis składane przez naczelników urzędów skarbowych lub oddziały ZUS obejmują zaległości w wysokości kilkudziesięciu złotych. Nie wydaje się celowe i uzasadnione publikowanie w CRRU informacji o umorzeniu egzekucji, w których dochodzona jest należność w niewielkiej wysokości.

obejmowanie zakresem działania nowo konstruowanej normy tych organów egzekucyjnych, których udział w systemie byłby znikomy.

⁸⁰Koszty stworzenia dodatkowej funkcjonalności systemu bądź koszty zbudowania nowego systemu przez inne, niż objęte normą art. 5 ust. 2a ww. ustawy organy egzekucyjne, byłyby niewspółmiernie wysokie do celu, jaki ustawodawca zamierza osiągnąć, publikując w rejestrze informacje o umorzeniu egzekucji z uwagi na fakt, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych. Oczywiście w przyszłości nie jest wykluczone ujawnianie w CRRU także przypadków umorzeń egzekucji przez pozostałe administracyjne organy egzekucyjne. Będzie to jednak zależało od stopnia informatyzacji tych organów

W projektowanym art. 5 ust. 2g ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne określono czas przechowywania w CRRU w/w informacji⁸¹. Zgodnie z tym przepisem informacje usuwane są z Rejestru automatycznie po upływie 7 lat od daty ich opublikowania.

Wnioski końcowe

Proces integrowania rynków w ramach państw UE co kilka lat napotyka na specyficzne bariery rozwoju. Jedną z takich wyjątkowo trwałych barier jest brak pełnej transparentności tego rynku. Szczególnie w Polsce taki nieczytelny rynek tworzy grunt pod nieuczciwe praktyki rynkowe. Częściej na takim rynku rozkwitały czyny nieuczciwej konkurencji. Należy tu zaznaczyć, iż od wielu lat literatura sygnalizowała, iż braki informacyjne sprzyjają kartelizacji i nadużywaniu pozycji dominującej. Powszechna krytyka środowisk naukowych takiego stanu rzeczy, a przede wszystkim silna presja UE na przejrzystość zaowocowała podjęciem przez ustawodawcę szeregiem prac nad reformami prawa do informacji. Ponadto uchwalone akty prawne są znacznie bardziej czytelne i kreuje się w nich liczne praktyczne instytucje prawne związane informacjami użytecznymi dla gospodarki. Szczególną postacią

⁸¹O których była mowa w art. 5 ust. 2a

są w nich zupełnie nowe rozwiązania prawne zwiększające bezpieczeństwo w inwestowaniu, czy też nowe rejestry. W tym też celu informacje różnego typu są wprawdzie pozyskiwane, najczęściej od przedsiębiorców lub instytucjonalnego otoczenia gospodarczego. W regulacjach z tego zakresu wskazuje się nie tylko nowe konstrukcje rejestrów, ale przede wszystkim tematy i treści jakie mają być w nich udostępniane, ale także sposób ich przetwarzania. Podsumowując w/w analizy regulacji można jedynie się dziwić, iż tak wolno ustawodawca Polski wdrażał wyjątkowo użyteczne dyrektywy UE. Pobieżne prezentacje wykazały jednak, iż pewne nowe elementy procedury mogą być nadal nieczytelne. Dlatego też z wielkim zadowoleniem można przyjąć, iż w nowym projekcie Ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy⁸². Już w art. 1. Ustawa określa zasady

⁸²) Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36) oraz dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 141, Dz. Urz. UE L 271 z 16.10.2007, str. 18, Dz. Urz. UE L 320 z 06.12.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 93 z 04.04.2008, str. 28, Dz. Urz. UE L 295 z 01.08.2008, str. 10, Dz. Urz. UE L 311 z 21.11.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 93 z 07.04.2009, str. 11, Dz. Urz. UE L 59 z 04.03.2011, str. 4, Dz. Urz. UE L 112 z 24.04.2012, str. 21, Dz. Urz. UE L 180 z 12.07.2012, str. 9, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013,

funkcjonowania punktu Informacji dla Przedsiębiorcy. W ten sposób przy połączeniu nowych instytucji prokonkurencyjnych i realnego wsparcia w punktach informacji nawet niewielkie przeszkody interpretacyjne zostaną pokonane.

str. 368, Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 132, Dz. Urz. UE L 305 z 24.10.2014, str. 115 oraz Dz. Urz. UE L 134 z 24.05.2016, str. 135).